

Příloha č. 1: Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu Gillberg a Gillberg, 1989

1. Narušené sociální chování (vyhraněná sebestřednost; alespoň dva příznaky):

- a) neschopnost interakce s vrstevníky
- b) podprůměrná tendence navazovat kontakt s vrstevníky
- c) neodpovídající interpretace sociálních podnětů
- d) sociálně i citově nepřiměřené chování

2. Vyhraněné záliby (alespoň jeden příznak):

- a) nezájem o jiné činnosti
- b) jednoznačný projev zájmu a ulpívání na něm
- c) mechanické jednání převažuje nad významem činnosti

3. Pravidelně se opakující činnosti (alespoň jeden příznak):

- a) prosazované ve vlastním chování
- b) prosazované u druhých

4. Neobvyklé řečové a jazykové charakteristiky (alespoň tři příznaky):

- a) opožděný řečový vývoj
- b) na první dojem hyperkorektní jazykový projev
- c) formální, pedantský přístup k řeči
- d) neobvyklé frázování, atypicky působící řeč
- e) nedostatečné porozumění, mylné chápání obrazných významů či sdělení, jejichž pochopení se předpokládá s naprostou samozřejmostí

5. Problémy při neverbální komunikaci (alespoň jeden příznak):

- a) omezené využívání gest
- b) nejasná/nemotorná řeč těla
- c) malá výpovědní hodnota výrazu tváře
- d) nevhodné výrazy
- e) zvláštní/strnulý pohled

6. Motorická neobratnost:

Podprůměrné výsledky při diagnostickém neurovývojovém vyšetření aspektů vývoje.

(Gillberg and Gillberg, 1989 in Attwood, 2005, s. 187)

Příloha č.2: Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu Szatmari, Brenner a Nagy, 1989

1. Osamocenost (alespoň dva příznaky):

- a) nemá blízké kamarády
- b) vyhýbá se druhým
- c) nejeví zájem o navazování přátelství
- d) je vyhraněný samotář

2. Narušené sociální chování (alespoň jeden příznak):

- a) s druhými jedná pouze s cílem, aby dosáhl vlastních záměrů
- b) neobratné sociální chování
- c) jednostranné reakce na vrstevníky
- d) potíže při vnímání pocitů druhých
- e) odtažitost od pocitů druhých lidí

3. Narušená neverbální komunikace (alespoň jeden příznak):

- a) omezený rozsah výrazů tváře
- b) neschopnost posoudit citové rozpoložení podle výrazu druhého
- c) neschopnost sdělovat významy očima
- d) nevyhledává oční kontakt
- e) negestikuluje rukama
- f) rozsáhlá a neohrabaná gesta
- g) nedodržuje osobní prostor, překračuje jeho hranice

4. Atypická řeč (alespoň dva příznaky):

- a) nápadný tón hlasu
- b) mluví příliš mnoho
- c) mluví příliš málo
- d) nedostatek návaznosti při hovoru
- e) zvláštní používání slov
- f) opakující se vzorce řeči

5. Nesplňuje kritéria DSM III-R následujících stavů: Autistická porucha

(Szatmari et al., 1989 in Attwood, 2005, S. 188)

Příloha č. 3: Ukázka PowerPoint prezentace užívané při rozhovorech

Dívky:

1. ČÁST

- Jak je pro tebe zvládnutelné?..
- Jak je pro tebe náročné?
- Dokázala bys?..

1. Začít se bavit s někým ve škole, koho moc dobře neznáš.

HODNOTÍCÍ ŠKÁLA:

1. VELMI TĚŽKÉ

2. OBTÍŽNÉ

3. ŠLO BY TO

4. V POHODĚ

5. ÚPLNĚ BEZ PROBLÉMŮ

2. ČÁST

- **Jak si myslíte, že by si vaše dcera vedla v následujících situacích:**

1. Začít se bavit ve škole s někým, koho vaše dcera moc dobře nezná.

HODNOTÍCÍ ŠKÁLA:

1. VELMI TĚŽKÉ

2. OBTÍŽNÉ

3. ŠLO BY TO

4. V POHODĚ

5. ÚPLNĚ BEZ PROBLÉMŮ

Příloha č. 4: Informovaný souhlas

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra psychologie
Univerzita Karlova

Informovaný souhlas s účastí ve výzkumu a zpracování osobních údajů

Informace o výzkumu:

Výzkum je součástí bakalářské práce, která vzniká na Katedře psychologie PedF UK (pod vedením Mgr. Anny Vozkové), jeho cílem je prozkoumat, jak dívky s Aspergerovým syndromem vnímají přátelské vztahy a s tím spojené sociální dovednosti. Jedná se zatím o méně prozkoumané téma, které však vnímáme jako podstatné například pro rozvoj vhodných terapeutických a poradenských postupů.

Kvalitativní výzkum proběhne formou dvou rozhovorů, nejprve s pečující osobou (rodič, prarodič, apod.) a následně s dívkou s Aspergerovým syndromem. Druhý rozhovor obsahuje dvě části: první část zaměřenou na sociální self-efficacy (vnímání sociálních dovedností) a druhou na oblast přátelských vztahů. Rozhovory budou vedeny odděleně. Oba rozhovory budou prováděny online formou (pokud aktuální epidemiologická situace nedovolí osobní setkání) se zapnutou kamerou i zvukem (účastníci si mohou zvolit platformu, která k tomuto účelu bude využita).

Prohlášení:

Já níže podepsaný/-á potvrzuji, že:

- a) jsem se seznámil/-a s informacemi o cílech a průběhu výše popsaného výzkumu (dále též jen „výzkum“);
- b) dobrovolně souhlasím s účastí své dcery v tomto výzkumu;
- c) rozumím tomu, že se mohu kdykoli rozhodnout ve své účasti na výzkumu nepokračovat;
- d) jsem srozuměn s tím, že jakékoliv užití a zveřejnění dat a výstupů vzešlých z výzkumu nezakládá můj nárok na jakoukoliv odměnu či náhradu, tzn. že veškerá oprávnění k užití a zveřejnění dat a výstupů vzešlých z výzkumu poskytuji bezúplatně.
- e) Souhlasím s tím, že průběh rozhovoru bude nahráván (pouze záznam zvuku), následně bude proveden přepis a záznam bude smazán, přepis ponechán

Zároveň prohlašuji, že

- a) souhlasím se zveřejněním anonymizovaných dat a výstupů vzešlých z výzkumu a s jejich dalším využitím;

- b) souhlasím se zpracováním a uchováním osobních a citlivých údajů v rozsahu v tomto informovaném souhlasu uvedených ze strany Katedry psychologie, Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, a to pro účely zpracování dat vzešlých z výzkumu, pro účely případného kontaktování z důvodu zpracování dat vzešlých z výzkumu a pro účely evidence a archivace.
- c) jsem seznámen/-a se svými právy týkajícími se přístupu k informacím a jejich ochraně podle § 12 a § 21 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tedy že mohu požádat Univerzitu Karlovu v Praze o informaci o zpracování mých osobních a citlivých údajů a jsem oprávněn/-a ji dostat a že mohu požádat Univerzitu Karlovu v Praze o opravu nepřesných osobních údajů, doplnění osobních údajů, jejich blokaci a likvidaci.

Výše uvedená svolení a souhlasy poskytují dobrovolně na dobu neurčitou až do odvolání a zavazují se je neodvolat bez závažného důvodu spočívajícího v podstatné změně okolností.

Vše výše uvedené se řídí zákony České republiky, s výjimkou tzv. kolizních norem, a bude v souladu s nimi vykládáno, přičemž případné spory budou řešeny příslušnými soudy v České republice.

Potvrzuji, že jsem převzal/a podepsaný stejnopis tohoto informovaného souhlasu.

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že rozhovor je anonymní a beru na vědomí, že zpracování a uchovávání veškerých zjištěných údajů mé dcery bude sloužit jen pro účely výzkumu.

Souhlas poskytuje:,
jméno a příjmení

zatrhněte: otec, matka, jiný zákonný zástupce dítěte

Jméno dítěte:
jméno a příjmení

Datum:

.....
Podpis zákonného zástupce

.....
Podpis dítěte

Administrátor výzkumu: **Kateřina Slavíčková**